ԽԵ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 9 | ՆՈՅԵՄԲԵՐ 30 / 12 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1896 | 7 ՐԷՃԷՊ 1314 | ՇԱԲԱԹ

Նամակ կամ որ եւ իցէ գրութիւն պէտք է ուղղել Առ Խմբագրութիւն ՄԱՍԻՍ ՕՐԱԳՐՈՅ ՂԱԼԱԹԻԱ, Կ. ՊՈԼԻՍ

درعلیه ده غلطه ده (ماسیس) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Direction du Journal "MASSIS„ Galata, CONSTANTINOPLE

Les annonces sont reçues aux Bureaux du journal

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դհկ.	արծ.	75
» »	Վեցամսեայ	»	»	40
Գաւառներու »	Տարեկան	»	»	100
» »	Վեցամսեայ	»	»	50
» »	Եռամսեայ	»	»	25
Օտար երկիրներ »	Տարեկան		ֆրանք	25
Ռուսիոյ »	»		րուբլի	10

Հետեւեալ տան տպագրական մեքենով տպուած Schiff. Srpek & Comp. à Vienne (Autriche)

10 ՓԱՐԱ ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ 10 ՓԱՐԱ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ՕՐՈՒԱՆ ՆԻՍՏԻՆ ԱՌԹԻՒ

Այս նիստ իրեն առաջին գործ ըրաւ աշխատութիւնները բաժնել՝ ժողովուրդը հարկաւ կորզած մանրամասնութիւնները։ Աշխատութեան բաժանումը սկզբունք մ'է որ ո՛չ միայն կը դիւրացնէ Պատրիարքարան հասած խնդիրներու լուծումը, այլ կը խնայէ ժամանակը՝ ժամանակի անտեսագիտութիւնն է որ ամենէն աւելի կը պակսի մեր մէջ։

Ցակայն գեղարուեստական քննադատութիւնը նոր գիւտ մը չէ։ Ասկէ առաջ հայ մամուլն զբաղեցաւ անով՝ բայց աւելի առաջ ժողովուրդի ողջամիտ խմաստասիրութեան մէջ կը գտնուէր այն։ Գաւառներու մէջ, ուր մամուլ չկայ որ թելադրէ, մարդ չի կայ որ ընկերային հայեցքով պարապի, ընդհանրապէս թաղային գործերու մատակարարութիւնը կը բաժնեն մէջերնին եւ գէշ աղէկ կը քալեցնեն այդ գործերը։ Միայն թէ ամէն վարչական գործի մէջ անձին նկարագիրն է որ սահմանուած գործին ալ կուտայ որոշ նկարագիր մը, զօրաւոր կամ տկար, հաստատուն կամ փոփոխական։

* * *

Ամէն մարդ հարկաւ իր նկարագիրն ունի, բայց մեր մէջ այդ նկարագիրներն ինչո՞վ կը տարբերին իրարմէ. ըմբռնելո՞վ թէ տեսութիւնով (théorie)։ Գաղափարային որոշ շրջանակի մը մէջ չի մեծցանք որ ունենանք մեր ալ որոշ սկզբունքները, այլ պարզապէս մեր բնաւորութեան համեմատ, մեր զգալու, աշխատելու հայեացքներն իրարմէ կը տարբերին։

Իբրեւ հարազատ զաւակ մեր ժողովուրդին կը նկատենք որ մեր վարչական յարափոփոխ կարծիքներն արձագանք կը գտնեն անոնց մէջ, որ այսօր կը հաւնին վաղը կը պարսաւեն ու անգամ մը պարսաւած գործերնին մի ուրիշ անգամ կը գովեն։ Եթէ ամբողջ ժողովուրդի Դատողութիւնը հաւաքես, քամես, մէջէն խմաստասիրութիւն մը կելնէ, բայց այս վաղանցիկ գովեստն ու պարսաւը շատ խախուտ հիմեր ունին։

Մեր վարչական գործերու գլուխ շատ անգամ կանցնին այնպիսի մարդիկ որ անիրագործելի տեսութիւններու (théorie) կապուած են. իրաւ է որ անոնց ալ կուրծքը փառասիրութիւնով մը կը բաբախէ, բայց «առ էր թէ այսպէս ըլլայ» ըսելը իրականութիւնը չի շօշափող անձի մը յատուկ բացականչութիւնն է։

Իրաւ է թէ երեւակայութիւնը մարդկային գործունէութեան մէջ մեծ դեր կը խաղայ. որ եւ է ճարտարապետ, հընարիչ, նախ իր երեւակայութեան մէջ կը շինէ, կը քանդէ ու կը վերակազմէ գործը մը, յետոյ կը սկսի իրագործութիւնը. որ եւ է գիտնականէ կենսաւագէտ յարաբերութիւնները, անոնց բնական ուղղութիւնը եւ այդ ուղղութիւնէն ծնելիք հետեւանքը, յետոյ գործի կը սկսի, բայց ինչ որ կը յատկանշէ այդ մարդիկ, իրենց գործնական ըլլալն է։

* * *

Գործնական ըլլալ՝ Դրական, ուղիղ գաղափարներով օժտուած զօրաւոր ուղեղ մը կրնանք սպասել գործնականութիւն։ Մեզի համար, հրեշտակներու մէջ ապրելու արժանի, չափազանց բարձր ձիրքերով օժտուած անձը չէ որ գրական ծառայութիւն մը պիտի մատուցանէ. այդքան երկնային ձիրքեր երկրի ընթացիկ գործերուն հետ կը կազմեն հակադրութիւն մը որ կրնայ ժողովուրդը յափշտակել բայց երբեք անոր օգտին ծառայել։

Մեր ժողովուրդին պէտք եղածը գրական մարդիկն են ու Մասիս առաջին օր ըսաւ նոր Պատրիարքին համար թէ [illegible]։

Ցեսակցութեան մը մէջ նոր Պատրիարքը յայտարարեց թէ «ինծի համար ժամանակն ու անմիջական շահերը կարեւոր են։ Ուսումնասիրել ժամանակն ու անմիջապէս գործի սկսիլ. ինչ պայմաններու տակ ալ գտնուինք, չարժիլը գործ մը տեսնելը ժողովուրդին օգտակար ծառայութիւն մը մատուցանել է եւ ամէն անհատ որ ձեռնհաս է, պէտք է օգնէ վարչութեան գլուխ անցնողին իր սկսած գործը լմնցնելու»։

Բարձ. Ցարութիւն փաշա Տատեան մեզի համար նշանաւոր գեղարուեստի մը պատկանելէ աւելի, գիւտանգէտ, ուղղամիտ ու գործող անհատ մ'է. եթէ ունի բան մը խիստ յատկանշական (caractéristique), բան մը, զոր շատ քիչեր գիտեն, բան մը որ իր բարձրացման պատուանդանն եղած է, ան է. — Իրեն յանձնուած շահերը ուժով մը կը բռնէ, առողմագէտի մը պէս կը պաշտպանէ զանոնք։ Գերմանիոյ նախորդ դեսպան, Ռատովին իշխան, իրեն համա՛ր ըսած էր. «Սա հայն՛ը. ո՛ւր որ երթայ գլխացս կեցնեն. անոնց հետ գըլուխ ելնել կարելի չէ»։ Այսպէս ծառայած է Օսմանեան Պետութեան եւ երկրին, իբրեւ մեր ընդհանուր հայրենիքին. այսպէ՛ս սիրելի եղած է Նորին կայս. Վեհափառութեան Սուլթանին։ Եւ մենք կրնանք վստահութեամբ միեւնոյն ծառայութիւնն սպասել։

Ըլլա՛յ Բարձ. Ցարութիւն փաշա Տատեան, ըլլա՛յ Վսեմ. Ստեփան փաշա Ասլանեան, մենք կը նկատենք գիրենք լայն մաքի տէր մարդիկ որ տեսութիւններու (thèorie) մէջ կաշկանդուած չեն. ամէն բանէ առաջ գործն ու անմիջական շահն է որ պիտի գրաւէ իրենց ամբողջ մտածումները։

Այս գործը, այս շահը, ընդհանուր ակերութեան եւ ընդհանուր հայրենիքին շօշափելի շահերուն հետ ո՛չ միայն համերաշխ այլ բոլորովին զուգահեռական են։

Մենք գիտենք նաեւ թէ ո՛չ Նոր Պատրիարքը, ոչ ալ իր այս երկու բարձր գործակիցները, չեն պատկանիր մարդոց ա՛յն դասակարգին որ Լուի ԺԵ-ի պէս կըսէ. «Թո՛ղ ինձմէ յետոյ ջրհեղեղ ըլլայ»։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ԷՄԻԼ ԶՕԼԱ ԻԲՐ ՆԻՒԹ

Տոք. Էտուար Թուլուզ, Բարիզի բըժըշկական կաճառին ուղեղային հիւանդութեանց մանձաբուժական բժշկապետը, այս օրեր սկսաւ հրատարակել ուսումնասիրութիւններու շարք մը սա տիտղոսով. enquête médico-psycholigique sur les rapport de la supèriorité intellectuelle avec la nèvropathie։ Տոքթորի նըպատակն է հաստատել թէ այն մարդիկ որ բարձր իմացականութիւնով մը օժտուած կամ հանճարի տէր են. ջղախտաւորութեան տեսակէտով միայն կարելի է մեկնել անոնց սովորական մարդերէն ունեցած տարբերութիւնը։

Տոք. Թուլուզի այս յայտարարութիւնը նոր չէ. Արիստոտէլ գիտած էր այդ բանը եւ ըսած էր թէ «մաղձային կազմութիւն ունեցողները սովորական մարդերէն կը տարբերին իրենց իմացականութեամբ»։ Անկէ ի վեր այս խնդիր գրեթէ քնացած էր։

Գիտաւորապէս այս դարուն է որ մի քանի գրագէտ քննադատներ գիտութեան կարեւորութիւնն ըմբռնելով սկսան իրենց սկզբունքները գիտական հիմերու վրայ դնել։ Այն ատեն առաջին յինակէտը որ ներկայացաւ խառնուածքի (tempérament) խնդիրն էր։ Ցոյն փիլիսոփաները, Արիստոտէլ ու Պիւթագորի օրերէն, արդէն յայտնած էին թէ ջղային, միլամաղձային արիւնային եւն. խառնուածքներ կան. մեր մէջ ալ շատեր աւելի կամ նուազ բարեմիտ ծանօթութիւններ ունէին այս կազմութեանց վրայ։ Բայց վերջին դարուն մէջ Տիտրօ այնքան առաջ գնաց որ կը բացականչէր. «ո՛հ որքա՛ն մօտէն կը շօշափեն Հանճարն ու խելագարութիւնը»։ Քիչ յետոյ ուրիշ մը, Լէլիւ կը ջանար ապացուցանել թէ անհնաբարձր միտքերը կրնան ուղեղային խանգարութեանց զարնուիլ եւ թէ Սոկրատ ու Բասքալը զգայախաբներ (hallucinée) էին։ Ասոնցմէ յետոյ Ռեվէյէ Բարիզ. Մոռօ (տը Թուռ) մանաւանդ Իտալացին Լոմպրոզօ բոլորովին համոզուեցան թէ ինչպէս որ խելագարութիւնը ջղախտի մը հետեւանքն է նոյնպէս Հանճարը, արտաքոյ կարգի բարձր միտքը ջղային հիւանդութեան մը արդիւնքն է։ Ու Լոմպրոզօ կը պնդէր թէ Մոլիէռ. Ցուլիոս Կեսար, Բեդրարք, Փլոպէր, Շիլլեր, Ալֆիէրի եւ ուրիշ շատեր, ամէնքն ալ հանճարի տէր մարդիկ, ինկնակայ էին վերջնաժողովածներ (ստուա, épilepsie) դնդերային ցնցումներու ! թէ Վոլդր Սքոթ, Պայրըն, Հօլըր վերնատներու պէս ունէին զառանցելու եւ իրենց մէջ երկու անձնաւորութիւն (double personalité) անունելու վարկեաններ ! ։ Մենք զարմանք կը յայտնենք ո՛չ անոր համար որ անկարելի է Իտալացի գիտունին կարծիքը, այլ թէ ի՛նչ հաստատուն ապացոյցներ ունի իր ձեռքին մէջ երբ կը խօսի ոչ ժամանակակից եւ նոյն իսկ շատ դարեր առաջ ապրող անձերու վրայ։

Տոք. Թուլուզ իբրեւ գիտուն մը եւ բժիշկ մը զոհ չըլլալով ենթադրութիւններէ կամ սոսկ անոր պատմած խրատութիւններէն, մարդ-կենդանիին կազմախօսութիւնն աչքի առջեւ կառնէ, բժշկական գործիներով ենթակային բոլոր ներքին գործողութիւնները կը քննէ. արեան շրջանի, շնչառութեան, մարսողութեան, ջղային դրութեան բանախօսութիւնը կուսումնասիրէ, յետոյ կը հանէ իր պայծառ հետեւութիւնը մէջտ գիտական, մէջտ բժշկական։

Տոք. Թուլուզ սա կէտին վրայ թէ — հանճարը ջղախտաւորութեան արդիւնքն է — համաձայն է ինչպէս Արիստոտէլի նոյնպէս Լոմպրոզոյի հետ, բայց այս հետեւութիւնը հանելու համար այդ մարդոց գործածած մեթոտը սխալ կը համարի։ Վերջին տարիներու մէջ մանաւանդ Եւրոպացի քննադատներն ու փիլիսոփաները, խառնուածքի եւ ախտաւորութեան (morbidité) վրայ յենլով աշխատեցան ներկայացնելիք անձին նկարագիրը ճշդել, բայց շատեր ծիծաղելի չափազանցութեան մը հասնելով սխալ մեթոտներու գործածութիւնն աւելցուցին։

Տոք. Թուլուզ իր բժշկական-հոգեբանական խուզարկութեան իբր առաջին նիւթ կընտրէ Էմիլ Զօլա. զոր բազմաթիւ գիտուններու եւ գրագէտի անձնական բըժիշկին մանրամասն ու խղճամիտ քննութեանց ենթարկելէ յետոյ սա հետեւութեան կը յանգի թէ — Զօլայի մէջ հանճարը ջըղախտաւորութեան (nèvropathie) արգասիքն է. կամ պարզապէս Էմիլ Զօլա ջղախտաւոր (névropathe) մ'է։

Միայն թէ գիտունը կընդունի թէ ջըղախտաւորութիւնը երեւան կուգայ այլ եւ այլ աստիճաններու եւ զանազան ձեւերու ներքեւ. անձի մը մէջ ջղախտաւորութեան արդիւնքը կը լինի խելագարութիւն ուրիշի մը մէջ հանճար. երբեմն բարձր իմացականութիւնով կամ զօրաւոր մտքով օժտուած անձին ջղախտը տարբեր հանգամանքներու տակ կը մտնէ եւ առաջ կը բերէ յիմարութիւն կամ ապշութիւն. ասոնցմէ զատ ջըղախտն անպատճառ ուղեղը չի գրաւեր, երբեմն մարմնոյ այս անդամը կամ այն գործարանը ջղախտաւոր է երբ միւսներն այդ հիւանդութիւններէն զերծ են. հետեւաբար տեսակէտ ու ոչ տեսակէտ մասերու յարաբերութեւնէն կը ծնի հոգեբանական այս կամ այն վիճակը։

Հոս տեղը չէ ներկայացնել Զօլայի նախահայրերն ու մայրերը, իր հօր ու մօր նկարագիրը, արիւնով ո՛ր ազգերուն պատկանիլը, վիպողին մանկութիւնը, մինչեւ այս հասակ կրած հիւանդութիւնները, ձեռքի արտաքին կազմութիւնը, գլխագիտութիւնը, աչքին տեսութիւնը, գրելուն կերպը, գործածած յատկանշական բառերն ու այդ բառերուն Զօլայի վրայ բրած հոգեբանական ազդեցութիւնը եւ դեռ ուրիշ մանր պարագաներ որ բժիշկին հարկաւոր եղած են իր ուսումնասիրութիւնն ամբողջացնելու համար։

Մենք թողլով ենթակայ մը քննելու պայմանները, մեթոտը զոր կառաջարկէ բժիշկը, անցնինք անմիջապէս այն կէտերուն որ ուղղակի Էմիլ Զօլային կը վերաբերին եւ անոնց մէջէն յիշենք ամենակարեւորները։

Զօլա իր մանուկ հասակին մէջ բաւական սրամիտ եղած է բայց արտաքոյ կարգի բան մը չէ տեսնուած վրան։ Իր դէմքը սովորաբար լուրջ, դպրոցի ընկերներուն չէ յարած, բայց անոնց մէջ մէկ կամ երկու մտերիմներ փնտռած է։ Բարիզ գալէ յետոյ Լիսէին մէջ ո՛չ միայն առաջնակարգութիւն մը չէ ցցուցած այլ ընդհակառակն ընկերներէն ետ մնացած է. պատճա՞ռը, ծուլութի՞ւնը պիտի կարծէք. բնա՛ւ։ Զօլա մեռած լեզուներու դէմ սաստիկ հակակիր եղած է, ո՛չ հին Ցունարէնը, ո՛չ Լատիներէնն իրեն համար հրապոյր ունեցած են։ Այս պատճառաւ գրական ճիւղը կը լքանէ ու գիտականին կսկսի հետեւիլ։ Բայց ինչ որ իր գրագիտութեան ուսուցչին հիացումը գրաւած է. Զօլայի շարադրութիւններն են։ Այս ուսուցիչ բրոֆէսօր Լը Վասէօռ, այսօր կենդանի եւ անդամ Բարիզի բարոյական եւ քաղաքային գիտութեանց ակադեմիին, մի անգամ նիւթ տուած էր. «Կոյր Միլտոն իր անդրանիկ աղջըկան տուն կուտայ գրելու, մինչդեռ երկրորդ աղջիկը տաւիղ կը նուագէ»։ Զօլայի շարադրութիւնն այնքան յափշտակեց գինք որ ամբողջ դասարանին առջեւ հանդիսաւոր կերպով յայտարարեց թէ, «Այս աշակերտին մէջ ապագայ տաղանդ մը կայ»։ Զօլայի գրաւոր պերճախօսութիւններն ալ շատ ընտիր եղած են, բայց խօսելու մէջ տկար է, պէտք եղած ձիրքերը չունի. պատճառը կըսէ տոք. Թուլուզ. «Նախ շատ ջղային ու վախկոտ է, եւ յուզումը կանդամալուծէ իր բոլոր միջոցները»։

Զօլա շատ քիչ կարդացած է. մանաւանդ գրելու սկսած օրէն ի վեր գրեթէ բընաւ չէ կարդացած. նախ որ ժամանակ չէ ունեցած երկրորդ «dans la crainte de se déformer» ինչպէս կըսէ ինքը։ Տոք. Թուլուզ իր առջեւ կարդացած է կիսաթող Էշմաէն՝ Շադոպրիանին վերագրած է. Պալզաքէն՝ չէ ճանչցած, Բասքալէն՝ Վոլթէրին ու Տիտրօյին վերագրած է, Մոլիէռէն՝ ԺԸ. կամ ԺԹ. դարու վիպասանի մը վերագրած է, Ժ. Ժ. Ռուսոյէն՝ Ժորժ Սանի վերագրած է եւ նոյն իսկ Հիւկոյի Թշուառներէն կտոր մը որուն մէջ Մարիուսի անունը յիշուած է եւ Զօլա ըընաւ չէ ճանչցած, չէ կրցած մէկու մը վերագրել։

Այս պարագան կապացուցանէ թէ Մարդ մը կրնայ նշանաւոր գրող մ'ըլլալ, առանց ուրիշ (նշանաւոր գրող)ներր ճանչնալու կըսէ Տոք. Թուլուզ։ Զօլա տեսած, շօշափած, ուսումնասիրած ու այնպէս գրած է։

Էմիլ Զօլայի իր աստուածին մէջ ունեցած յաջողութիւնները, կը ցուցնեն թէ կեանքը շօշափող բաներու նկատմամբ անսխալ դատողութիւն (jugement sûr) ունի։ Զինքը կը քննադատեն ըսելով թէ շատ համակրելի շատ խոհական է իր գրուածներուն մէջ։ Տոք. Թուլուզ գիտած է որ Զօլա շատ քիչ թելադրելի (suggestible) է. ուրեմն միշտ իր անձին տէրն է։

Ցաջորդ յօդուածով մը պիտի ծանօթացնենք Զօլայի նկարագիրն ու կամքը։

Գ. ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՆՈՅ. 29 ԴԵԿՏ. 11 1896

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԻՏԱԼԻԱ

Մ. Մ. Ռուտինի եւ Բավարոթթի բուռն վիճաբանութիւն մ'ունեցան Մ. Մ. Կալլի եւ Մ. Վըրոբի ազգական Բալամէնկիի հետ. այս վիճաբանութեան վրայ Խորհրդարանը որոշեց որ հրատարակուին բոլոր այն վաւերական թուղթերը որոնցմէ պիտի գիտցուի թէ Կալաբրիոյ երկրաշարժին համար հանգանակուած գումարներն ինչպէս գործածուեցան։ Մ. Բավարոթթի յայտարարեց թէ, այդ թուղթերուն վրայ իր առած տեղեկութեանց նայելով, կրնայ ըսել որ շատ գայթակղեցուցիչ պարագաներ կան։ Մ. Ճոլիթթի ևս այդ թուղթերուն հրատարակութիւնը պահանջեց։

—Մ. Վիսգոնթի Վէնոսթա դեկտ. 7ին բացատրութիւններ տուաւ դաշնագրութեանց յանձնաժողովին առջեւ Իտալիթունուզեան առեւտրական դաշնագրութեան մասին։ Ցանձնաժողովը պիտի ընդունի դաշնագրութիւնը. տեղեկաբերը պիտի ըլլայ Մ. Ռոմանաչիօ որ ընդհուպ պիտի կատարէ իր պաշտօնը, վասն զի վաւերացման պայմանաժամը կը լրանայ դեկտ. 31ին։

—Ելեւմտից նախարարը Լուձձաթի իր ելմտական ծրագիրը պիտի պարզէր դեկտ. 7ին. պիտի յայտարարէր թէ պիւտճէն հաւասարակշռութեան մէջ է, թղթադրամի պարքաններու վերակազմութեան համար հարկաւոր միջոցները պիտի թաւէր։

—Փլորենտիոյ Լաւրենտեան մատենադարանն ի մօտոյ պիտի հրատարակէ ամբողջութեամբ եւ ժամանակագրական կարգով 600 նամակներ որոնք Միքէլ Անժի ուղղուած են անոր ժամանակակից Պապերու, վեհապետներու, արուեստագէտներու եւ մատենագիրներու կողմանէ։ Այս նամակները մասամբ միայն հրատարակուած էին կամ յիշատակուած։ Վարպետին գործոց եւ կեանքին վրայ նոր մանրամասնութիւններ ալ պիտի աւելցնէ ապագրիչը։

ՌՈՒՄԱՆԻԱ

Օրէլեան դահլիճը կ'երեւի թէ դիտաւորութիւն ունի վերաքննել տալու

Մետրապոլիտին դէմ Սինոդին արձակած վճիռը, ժողովրդական յուզման վերջ մը տալու համար. բայց պայմանաւ որ Գեննադիոս եպիսկոպոս իր հրաժարականը տայ առջի դիրքին մէջ վերահաստատուելէ վերջ։

ՍԵՐՊԻԱ

Պելկրատի մէջ միտքերը ձգտուած են Իւսկիւպի մետրապոլիտ Տ. Մեթոտիոսի առաւել կամ նուազ խորհրդաւոր մահուան, և Օխրիտայի մետրապոլիտ Տ. Ամբրոսիոսի անոր յաջորդելուն վրայ, որոնց առաջինը Սերպ էր և երկրորդը Յոյն։ Կըսուի թէ Տ. Ամբրոսիոսի յաջորդ կարգուելուն օրը Իւսկիւպի մայր եկեղեցիին առջև խռովութիւններ պատահած են։ Անկարելի կ'երևի թէ յոյն եպիսկոպոս մը մնայ Իւսկիւպի սերպ ժողովրդոց մէջ որոց լեզուն անգամ չգիտեր։

ԵԳԻՊՏՈՍ

Դեկտ. 6ին Գահիրէէն կը հաստատուի թէ Եգիպտական կառավարութիւնը նոյն օր 500,000 ոսկի վճարած հանր. Պարտուց սնտուկին։

ԱՆԳԼԻԱ

Անծանօթ չարագործներ փորձեցին Լոնտոնէն Էտինպուրկ գացող ճեպընթաց շոգեկառքը գծէն դուրս հանել։ Հարլինկթընէն ուղթ քիլոմէթր հեռի շոգեկառքը, որ ամենայն արագութեամբ կը սուրար, զարնուեցաւ երկաթներուն վրայ շեղակի դրուած գերաններու. բաղխումն այնքան սաստիկ էր որ մեքենան տեղէն թնդաց և վեր ելաւ, այլ բարեբաղդաբար գծին վրայ ինկաւ նորէն։ Երբ Նիւքասլ հասաւ շոգեկառքը, գլխաւոր պաշտօնեայն տեղեկագիր մը առաւ իշխանութեանց որ խելոյն խուզարկութեան սկսելով հաստատեցին թէ գերանները հաստատելու համար պէտք եղած գործիքները ճամբուն մօտակայ խցիկի մը մէջէն գողցուած էին։

ՌՈՒՍԻԱ

Ջարը ներկայ գտնուեցաւ Ս. Բետերսպուրկ հաստատուած զինուորական առաջին դեղեզմանատան բացման։

Այս հիմնարկութեան գաղափարը յղացաւ Վլատիմիր մեծ դուքսը և ծախքն ալ հոգացուեցաւ կամաւոր նուէրներով և մայրաքաղաքին պահապան զօրաց հանգանակութիւններով։

— Հավրի նաւահանգստէն ծով իջուցուեցաւ Սվէթլանա ռուսական յածանաւակն ի ներկայութեան Ֆրանսացի երեսփոխանի մը, Ապաղա հրամանատարին և ռուս սպայից։

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Ռուսական Նովոյէ Վրէմիա լրագիրը շահագրգիռ յօդուած մը կը հրատարակէ Պուլկարիոյ վրայ վերջին ընտրութեանց առթիւ։

Մ. Ստոյլովի յաղթութիւնը, կըսէ Ռուս օրաթերթը, միշտ չ'ապացուցաներ թէ երկիրն անոր կողմն է։ Վերջին Սոպրանիէին մէջ Մ. Ստոյլով թէ և մեծամասնութիւն ունէր, բայց ստիպուեցաւ լուծել զայն։ Ուստի ժամանակն է որ կարևորութիւն տրուի ընդդիմադիր կուսակցութեան բողոքներուն մանաւանդ գաղթելոց խնդրոյն մասին։

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

Նախարարաց ժողովը վիճաբանեցաւ պատգամագրին վրայ զոր Նախագահը պիտի ուղղէ Համաժողովին, մանաւանդ Քուպայի գործոց վերաբերեալ հատուածը ուշի ուշով քննուեցաւ։

Հերալտ կ'ըսէ թէ նախարարաց ժողովը համամիտ է թէ կացութիւնը դեռ վճռական չէ կառավարութեան կողմանէ միջամտութիւն մը արդարացնելու համար։ Գալով դրամական բարեկարգութեան, պատգամագիրը պիտի յանձնարարէ որ կառավարութիւնն ետ քաշէ թղթադրամը։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՀԱԲԷՇԱՍՏԱՆ

Գաղթականութեանց նախարարութեան ընդհանուր քարտուղար Մ. Լակարտ դեկտ. ամսոյ վերջ ուղևորութիւն պիտի ընէ Հաբէշ իշխանութեանց մօտ, Ճիպութիի Ֆրանսական գաղթականութեան տնտեսական շարժումը բարգաւաճելու նպատակաւ։ Մ. Լակարտ ճիշդ յարմար մարդն էր այս նպատակին, որովհետև ասմներկու տարի կառավարիչ եղաւ Օպոքի և Ճիպութիի ֆրանսական ստացուածոց, և անձնական յարաբերութեանց մտած էր Հարարի Հաբէշ կառավարիչ Րաս Մաքոնէնի հետ, որ 1893 ին Ճիպութի գընաց Մ. Լակարտի հետ կարգադրելու համար Ճիպութիի և Հարարի մէջտեղ սուրհանդակներ հաստատելու խնդիրը։

Արևելեան Ափրիկէի մէջ խաղաղութիւնը վերահաստատուելով Եթովպիա դարձեալ պիտի սկսի իր յարաբերութիւններն արտաքին աշխարհի հետ։ Ելթէ Ծաուա Հիւսիսային Եթովպիոյ բնական բերանն է, այսինքն Թիկրէ, Ամհարա գաւառներուն և Կոճամի մէկ մասին, Ճիպութի ևս կրնայ մրցիլ Զէյլայի հետ Հարաւային Եթովպիոյ՝ այսինքն Շուա, Հարար գաւառներուն և Կալլաներու երկրին վաճառականութիւնն իր կողմը քաշելու համար։ Այս օր Ճիպութի Մայրագոյն Արևելքի և Ափրիկէի արևելեան եզերքին շոգենաւերուն նաւամատոյցներէն մին է։ Որպէս զի Ճիպութի ֆրանսական Ադէն մը դառնայ, պէտք է որ Ֆրանսացի վաճառականները դիւրաւ մուտք գտնեն Եթովպական հրապարակներուն մէջ։

ՏՐԱՆՍՎԱԱԼ

Մեծ Բրիտանիոյ դիւանագիտական նոր գործակալն ի Բրէտորիա, Մ. Ուիլըըմ Քոնինկամ Կրին, որ դեռ նոր ներկայացուց իր յանձնարարագիրը Քրիւկըր նախագահին, չ'ընդունեց ա'յն ուղերձը զոր իրեն մատուցին Թրանսվաալ բնակող Անգլիացիներ։ Այդ ուղերձ կը պարունակէր ձախող հատուած մը որ Հարաւ-Ափրիկեան հանրապետութեան վրայ Անգլիոյ գերիշխանութեան պահպանումը կը խնդրէր։ Մ. Կրին Լոնտոնի գաղթականութեանց նախարարին պիտի ղրկէ այդ ուղերձ, մէջ բերելով նաև թէ ինչ պատճառներով մերժեց զայն ընդունիլ և ներկայացնել Թրանսվաալի իշխանութեանց։

ՖՐԱՆՍԱ

Նիքոլա Նիքոլայեվիչ մեծ դուքսը Բարիզ ժամանեց։ Ռուսական դեսպան Մ. Մորէնհայմ և Հանրապետութեան նախագահին կողմէ քաղաքային և զինուորական պաշտօնեաներ կայարանին մէջ դիմաւորեցին մեծ դուքսը։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՈՆԱԼ

ՀՆԴԿԱ-ՉԻՆԻ ԿՈՒՍԱԿԱԼԻՆ ՄԱՀԸ

ԲԱՐԻԶ. 10 դեկտ.—Հանոյէն այսօր գաղթականութեանց նախարարին հասած ընդծովեայ հեռագիր մը կիմացնէ Հնդկա-Չինի կուսակալ Մ. Ռուսօի մահը։

ՌԻԺԱՆԱԿԻ ՀՆԱՐԻՉԸ

ՍԱՆ ՌԷՄՈՅ. 10 դեկտ.— Մ. Նոպէլ, ուժանակի հնարիչը, որ իր առողջութեան համար Սան Ռէմոյ հաստատուած էր այս առաւօտ մեռաւ։

ՍՊԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

ՄԱՏՐԻՏ. 10 դեկտ.— Այսօր ալ բազմաթիւ հայրենասիրական ցոյցեր եղան Քուպայի ապստամբութեան Պետ Մաչէօյի առթիւ։ Սպանիացիները Քուպայի խնդիրը գրեթէ վերջացածի պէս կը նկատեն։

ՄԱԿԱՏՈՒՔՍՈՅԻ ԴԷՊՔԸ

ՀՌՈՄ. 10 դեկտ.— Իտալիոյ կառավարութիւնը որոշեց նաւային հարիւրապետ Սորէնթինոյ 200 ասքարիներով (տեղացի զինուոր) ղրկել Սոմալիներու դէմ. Չէքի հիւպատոսին և երկրախոյզներու ջարդին վրէժը լուծելու համար։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻ

ԲԱՐԻԶ. 10 դեկտ.— Ֆրանսական ակադեմին այսօր ձեռնարկեց երկու ընտրութիւններու։ Մ. Անտրէ Թէօրիէ ընտրուեցաւ փոխանակելով Մ. Ալէքսանտր Տիւմա որդին։ Մ. Անտրէ Թէօրիէ ծնած է Մարլի 1833ին, Պատմաբան Ալպէր Վանտալ ընտրուեցաւ փոխանակելով Մ. Լէոն Սէյ։ Մ. Ալպէր Վանտալ ծնած է Բարիզ 1853ին։

ՊԱՐՈՆ ՏԸ ՄԱՐՇԱԼ

ՊԷՐԼԻՆ. 10 դեկտ.— Կեյզր կայսր այսօր ընդունեց Մ. Մարշալ Լուձով—Լըքէրի դատ ին առթիւ ձերբակալուած Քոմիսէր Թօշի գործին վրայ խօսելու համար։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ազգային Վարչութեան Կրօնական ժողովոյ առաջին նստին մէջ՝ թեթև ակնարկ մը նետուած է եպիսկոպոսացու արժանաւոր վարդապետաց, Կիլիկիոյ կաթողիկոսական առկախ խնդրոյն, և այլ կարևոր խնդրոց մասին, որոնք նոյն ժողովոյ յաջորդական նիստերուն մէջ՝ օրակարգի խնդիրներ պիտի ըլլան, և հետզհետէ լուծուելու կարգի մը մէջ պիտի դրուին։

Կրօնական ժողովոյ Բ. Ատենապետ Գեր. Տ. Վահրամ եպիսկոպոս Մանկունի և Երուսաղէմայ միաբան Գեր. Տ. Ներսէս եպիսկոպոս՝ անցեալ կիւրակէ օր, ի Գատըգիւղ Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազանին այցելելով, ի դիմաց Ս. Պատրիարք Հօր, խնդրած են որ յետս կոչէ իր, կրկին հրաժարագիրները կրօնական ժողովոյ անդամակցութենէն։ Սակայն Նորին Սրբազնութիւնը գրական ինչ ինչ աշխատութիւններով զբաղած ըլլալը յայտնելով, ցաւ ի սիրտ զեկուցած է որ չպիտի կրնայ ընդունիլ Կրօնական Ժողովոյ անդամակցութեան պաշտօնը, հետևապէս իրեն համար վերջնական նկատուած է առկից առաջ տուած կրկին հրաժարագրերն։

Գատըգիւղի Ս. Թագաւոր եկեղեցւոյ քահանաներէն՝ Արժ. Տ. Վռամշապուհ քահանայ Քիպարեան (ընիկ Շապին Գարահիսարցի). որ ուսեալ և օժտեալ եկեղեցական մ'է և որ նոյն գիւղին Արամեան երկսեռ վարժարանին կրօնուսոյցն և բարոյագիտութեան դասատուն է, այս անգամ Աղեքսանդրիոյ Ս. Պօղոս-Պետրոս եկեղեցւոյ աւագերէցութեան համար յատկապէս հրաւէր եղած է Նորին Արժանապատուութեան։

Գատըգիւղի քահանայից դասն ու թաղական խորհուրդն Պատրիարքարան երթալով, ի դիմաց գիւղին ազգայնոց՝ շնորհաւորեցին Նորընտիր Ամեն. Տ. Մաղաքիա Ս. Պատրիարքը։

Ս. Երուսաղէմայ միաբան Տ. Ներսէս եպիսկոպոս, մտադիր է յառաջիկայ Ս. Ծննդեան Տօնն, ի Ռոտոսթոյ, իւր ծննդավայրին անցունելու։

Աղեքսանդրիայէն կը գրեն թէ՝ կրօնական ժողովոյ նորընտիր անդամներէն Գեր. Տ. Գէորգ Ծ. Վարդապետ Իւթիւճեան, տրամադիր է յառաջակայ ձմերային եղանակին հոն մնալու։

Ս. Երուսաղէմայ ժառանգաւորաց վարժարանի նախկին շրջանաւարտ աշակերտներէն՝ Սմբատ Բիւրակն էֆէնտի և Պօլսոյ ծանօթ հայկաբաններէն Առանձար Միհրան էֆ. Աղեքսանդրիոյ վարժարանաց մէջ կարևոր պաշտօններ ստանձնած են, տեղւոյն Հոգաբարձութեան որոշմամբ։

Սակայն ցաւ ի սիրտ կը լսենք թէ Աղեքսանդրիոյ Երկսեռ վարժարանն տակաւին արձակուրդի վիճակի մէջ են, և չեն բացուած, որոյ պատճառաւ հարիւրաւոր երկսեռ ուսանողք պարտաւորեալ են կամ օտար վարժարաններ յաճախելու, և կամ փողոցները՝ թափառաշրջիկ լինելու։

Տփխիսու մէջ հրատարակեալ Լումայ անուն բանասիրական և գրական հանդէսին Տէր և Խմբագրապետ Արժ. Տ. Գիւտ Աւագ քահանայ Աղանեանի անդրանիկ որդին՝ Պ. Երուանդ, որ ի Բեդրբուրկ համալսարանական ուսանող էր, իւր երիտասարդական 19 տարեկան հասակին մէջ իւր մահկանացուն կնքեր է։

Խորին վշտակցութիւն կը յայտնենք մեր արժանապատիւ պաշտօնակից պատուական Ս. Հօր։

Աղթամարայ Խաչատուր Կաթողիկոսը՝ վախճանելէ յետոյ 1700 լիրայի պատրաստ գումար մը կը թողու, կտակելով Ազգին՝ Աղթամարայ մէջ նոյն դրամով գիշերօթիկ բարեկարգ վարժարան մը հաստատելու։

Վանայ Առաջնորդարանն այդ գումարէն բաժին հաներ է 100 լիրայի գումար մը՝ Խաչատուր կաթողիկոսի մօտիկ ազգականներէն միոյն համար, 50 լիրայ ալ մէկու մը տուեր է՝ տեղական վարչական ժողովոյ որոշմամբ, 50 լիրայ ալ այլ և այլ ծախքեր եղած են։ Իսկ մնացեալ 1500 լիրայի կլորիկ գումարն՝ յանկարծական վիճակի մէջ, իբրև աւանդ յանձնուած է Վանայ Առաջնորդական փոխանորդ Արժ. Տ. Արսէն վարդապետին։

Այժմ Վանէն կը գրեն թէ այդ գումարէն 800 լիրայի մաս մը կորսուեր է, իբր թէ օր ըստ օրէական ծախքերու համար։

Այս տողերն՝ յատկապէս ազգ. կեդր. վարչութեան ուշադրութեանը կը ներկայացնենք։

Ս. Երուսաղեմայ Գեր. Տ. Երեմիա Արքեպիսկոպոս Տէր Սահակեանց, որ 50 տարուան մօտ միաբան է Ս. Աթոռոյն, իր աջ ձեռքին վրայ պալար մը հանած է, որ քանի մը անգամ վիրաբուժական գործողութիւններ կատարելէ յետոյ, այժմ սկսած է հետզհետէ ապաքինիլ։

Բարձ. Մեծ-Եպարքոսը, Պետական Խորհրդոյ Վսեմ. Նախագահը, Ներքին

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՍԻՍ»Ի (3)

ՍԱՌՈՅՑԻ ԱՆԱՊԱՏԸ

ԺԻՒԼ ՎԷՐՆ

Այս խօսքերն ըսելով, Տօքթօրը կըցածին չափ գլուխը ծածկեց կնգուղին մէջ և երկաթադամ գաւազանը ձեռք առնելով Բալխիրին ճամբան բռնեց մշուշին մէջէն որ գրեթէ լուսաւոր էր լուսնի լուսով։

Ճօնսըն և Պէլ անմիջապէս գործի սկըսան. ծերունի նաւորդն իր խօսքերով կը քաջալերէր տաղձագործը որ կաշխատէր լուռումունջ. շէնք չէր որ կը շինէին, այլ մեծ հատոր մը կը փորէին. սառը որ խիստ կարծր էր՝ կը դժուարացնէր դանակի գործածութիւնը, բայց փոխարէն. այս կարծրութիւնը կապահովէր բնակարանին ամրութիւնը. քիչ ատենէն Ճօնսըն և Պէլ կըրցան յարկի տակ աշխատիլ իրենց խոռոչին մէջ, դուրս նետելով ինչ որ կը խլէին կուռ զանգուածէն։

Հաթրաս կը քալէր մերթընդմերթ, և խելոյն կանգ կառնէր. յայտնի էր որ չէր ուզեր երթալ մինչև իր խեղճ երկկայմին կցած տեղը։

Տօքթօրը քիչ ատենէն դարձաւ, ինչպէս որ խոստացած էր. իր հետ կը բերէր Ալթամօնը բալխիրին վրայ փռուած և վերմակներով փաթթուած. կրոէնլանտական շուները, նիհարցած, ուժաթափ, սովատանջ, հազիւ կը քաշէին, և իրենց փոկերը կը կրծէին. ժամանակն եկած էր որ բոլոր այս խումբը, անբաններ և մարդիկ, հաց ուտէին և հանգչէին։

Մինչդեռ տունն առնի խորունկ կը փորուէր, Տօքթօրը չորս կողմերը պըպտելով բաղդ ունեցաւ փոքրիկ ջերմոց մը գտնելու որուն խնայած էր կարծես պայթումը, և որուն ծուռումուռ խողովակը դիւրաւ կարելի եղաւ շտկել. Տօքթօրը յաղթական դէմքով մը բերաւ զայն։ Երեք ժամ անցնելէ վերջ, սառոյցէ տունը բնակելի դարձաւ. ջերմոցը տեղաւորեցին հոն, փայտի կտորուանքներով խծկեցին. քիչ ատենէն ճարճատեց տարածելով բարեբար ջերմութիւն մը։

Ամերիկացին բնակարանը բերին և ծածկոցներու վրայ պառկեցուցին նաւեւի կողմը. չորս Անգղիացիները կրակին մօտ իրենց տեղերը բռնեցին։ Բալխիրին վերջին պաշարը, քիչ մը պաքսիմատ և տաքուկ թէյ, աղէկ կամ գէշ զօրացուց զիրենք. Հաթրաս չէր խօսէր. ամէնքը կը յարգէին անոր լռութիւնը։

Երբ ճաշն աւարտեցաւ, Տօքթօրը նշան ըրաւ Ճօնսընի իրեն հետ դուրս ելնել։

«Հիմա, ըսաւ անոր, տեսնենք մեր ձեռք գտնուած բաներուն ցուցակը։ Պէտք է որ ճշդիւ գիտնանք մեր հարստութեանց վիճակը. հոս ու հոն տարածուած են. խնդիրը զանոնք հաւաքելուն վրայ է. կըրնայ ձիւն տեղալ վարկեանէ վարկեան, և անկէց վերջ անկարելի կըլլայ մեզի նաւուն մէկ փոքրիկ մնացորդն անգամ գտնել։

—Ուրեմն ժամանակ չկորսնցնենք, պատասխանեց Ճօնսըն. ուտելիք և փայտ, ահա ինչ որ անմիջական կարևորութիւն ունի մեզի համար։

—Է՛ ուրեմն, երկուքս ալ փնտռենք, պատասխանեց Տօքթօրը, պայթման բոլոր շրջանակը աչքէ անցունենք. կեդրոնէն սկսինք, յետոյ շրջապատին կը հասնինք։»

Երկու ընկերները գացին անմիջապէս Ֆօրուըրտի բռնած սառոյցէ յատակին վըրայ. իւրաքանչիւր ոք խնամով քննեց նաւուն բեկորները լուսնի աղօտ լուսովը։ Ճշմարիտ որսորդութիւն մ'էր. Տօքթօրն ունեցաւ որսորդի մը մոլութիւնը, չըսենք հաճոյքը, և իր սիրտը ուժգին կը բաբախէր, երբ գտնէր գրեթէ անխառ բան մը. բայց գտնուածներուն մեծագոյն մասը պարապ էին, և անոնց բեկորները ցիրուած էին սառոյցէ դաշտին վրայ։

Պայթման ուժգնութիւնը սաստիկ եղած էր. բազմաթիւ առարկաներ մոխիր ու փոշի էին այլևս. մեքենային խոշոր կտորները աղբին անդին ինկած պառկած էին, ծըռած կամ փշրուած. պտուտակին ջարդուբուրդ ճիղերը՝ նաւէն քսան ձողաչափ հեռի նետուած՝ կարծրակուռ ձիւնին մէջ մխրած էին խորապէս. աւրուած գլաններ փրթած էին իրենց առանցքներէն. ծխնելոյզը՝ իր բոլոր երկայնութեանը ճըզքուած և ուրկէ դեռ կը կախուէին շղթայի ծայրեր, անհեթեթ պագլօրակի մը տակ կիսովի ճզմուած կերևէր. գամերը, կեռերը, զենքին երկաթեղէնները, պղնձէ թիթեղները, երկկայմին ամբողջ մետաղը ճիշդ քարտիճներու պէս ցիրուցան եղած էր աղբին անդին։

Բայց երկաթը՝ որ Եսքիմոյի ցեղի մը բաղդը կրնար շինել, բնաւ օգտակարութիւն չունէր արդի պարագային մէջ. ամէն բանէ առաջ փնտռուելիքը ուտելիքն էր, և Տօքթօրն այս մասին ողորմելի գիւտեր կընէր։

«Գործը գէշ է, կըսէր ինքնիրեն. յայտնի է թէ համբարոցը, որ վառօդարանին մօտ զետեղուած էր, ամբողջ բոլորովին ոչնչացած էր պայթումէն. չայրուած մասն ալ փշուր փշուր ըլլալու է։ Ասի ծանր խնդիր է, և եթէ Ճօնսըն ինծմէ յաջողոյն որս մը չընէ, չեմ գիտեր թէ ինչ պիտի ըլլանք։»

Սակայն իր խուզարկութեանց շրջանակըն ընդլայնելով, Տօքթօրը յաջողեցաւ քանի մը կտոր բէմիգան (*), գրեթէ տասնևհինգ լիպրայի չափ, և չորս շիշ հաւաքել, որ հնուն դեռ կակուղ ձիւնի վրայ նետուած ըլլալով կործանումէն զերծ մնացած էին և կը պարունակէին հինգ կամ վեց բինդ օղի։

Քիչ մ'աւելի հեռուն, գտաւ երկու ծրար դդալախոտի հունտ. շատ յաջողակ գիւտ մ'էր այս, որովհետև կիտրոնի թէյին կը լեցնէր, որ խիստ յարմար է լնդացաւի դէմ մաքառելու։

Երկու ժամ վերջ Ճօնսըն և Տօքթօրը գիւղը դառն. իրարու հաղորդեցին իրենց գիւտերը. դժբաղդաբար իբրև ուտելիք շատ կարևոր չէին. հազիւ քանի մը կտոր աղած միս, յիսուն լիպրայի չափ բէմիգան, երեք պարկ պաքսիմատ, քիչ մը սուրճ, օղի, և գրեթէ երկու լիպրա խահուէ, հատիկ հատիկ սառին վրայէն հաւաքուած։

Ոչ վերմակ, ոչ անկողին, ոչ զգեստ գտնուեցաւ. հրդեհը յայտնապէս լափած էր զանոնք։

Կարճ ըսելով, Տօքթօրը և նաւաստիներու պետն առ առաւելն երեք շաբաթուան համար ճշդուճիշդ ուտելիք հաւաքեցին. ուժասպառ մարդիկը ոտք հանելու համար քիչ էր։ Այսպէս աղետալի պարագաներու հետևանօք, Հաթրաս ածուխի պակասութեան առջև կը տեսնէր նաև սնունդի պակասութիւնը։

(Շարունակելի)

(*) Մսեղէն կերակուր մը։

գործոց Վսեմ. Նախարարը, Դատական գործոց Բարձր. Նախարարը, Եպարքոսական Վսեմ. խորհրդականին և Դատական Նախարարութեան բարձրաստիճան պաշտօնեայք իմանք իրենց այցելութիւնը զրկեցին առ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն։

Վսեմ. Աբիկ էֆ. Ուճեան երէկ այցելութեան գնաց Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, և շնորհաւորեց Ն. Սրբազնութեան պաշտօնը։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ Տ. Եղիշէ Դուրեան, Տ. Վահան վարդապետ Յակոբեան, Վսեմ. Էլիաս Զայեան ու Տիգրան Եսասուֆեան էֆէնտիներու հետ փոխադարձ այցելութեան գնաց Հայ Հռոմէականաց Պատրիարք Գերերջ. Տ. Ազարեան Սրբազանին։

Քաղաքական Ժողովոյ կողմէ կարգեալ դատաստանական գործոց մասնաժողովը երէկ ի նիստ գումարուեցաւ ի Պատրիարքարան նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր։

Երէկ, Ազգային Քաղ. Ժողովոյ կողմանէ կարգեալ դատաստանական մասնախումբը, իւր առաջին գումարումը կատարեց ի Պատրիարքարան, ընդ նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր։ Նիստէն բացակայ էր միայն Վսեմ. Զարեհ էֆ. Տիլպէր, անձնական տկարութեան պատճառաւ։

Մասնախումբը՝ դիզուած կարգ մը խնդիրներ, օրակարգի վերածեց, և առաջնութիւն տուաւ ամենէն կարեւոր և ստիպողական խնդրոց։

Հելլենական դեսպանատան Առաջին Թարգմանն երեկ Պատրիարքարան գալով, ի դիմաց դեսպան Մավրոքորտաթօ Իշխանին շնորհաւորեց Ամեն. Ս. Պատրիարքը։

Ամերիկայի միսիոնարաց կողմէ Մր. Բիլթ և Արշակ էֆ. Շմաւոնեան, Պատրիարքարան գալով Ամեն. Ս. Պատրիարքին ներկայացան, և շնորհաւորեցին Նորին Սրբազնութիւնը։

Ազգային Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցի Պատ. Հոգաբարձութեան անդամք երէկ Պատրիարքարան երթալով, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը շնորհաւորեցին։

Կ. Պոլսոյ Քրէտի Լիոնէի դրամատան Տնօրէն՝ Մ. Պլանշէյ, Պատրիարքարան եկաւ ի բացակայութեան Ս. Պատրիարք Հօր, իւր այցետոմսը թողուց։

Երէկ Մուտանիա-Պրուսայի երկաթուղւոյ ընկերութեան տնօրէն Մ. Տուքասի աղջիկները Պատրիարքարան երթալով, Գումգաբուի և Սամաթիոյ կարօտելոց բաշխուելու համար, 18 կտոր վերմակ և շատ մը ճերմակեղէններ յանձնեցին Մայր եկեղեցւոյ Թաղական Խորհրդարանը։

Եւ ապա, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր ներկայանալով 33 ոսկի յանձնեցին ի նպաստ վերջինչեալ թաղերու աղքատաց և Նորին Սրբազնութեան օրհնութիւնն առնելով մեկնեցան, և Մայր-Եկեղեցւոյ տաճարը մտան աղօթելու։

Երէկ Տնտեսական խորհուրդ իւր շաբաթական նիստն ըրաւ 'ի Պատրիարքարան, ընդ ատենապետութեամբ մեծ. Եղիազար էֆ. Մելիքեանի, և զբաղեցաւ Բերայի Ս. Յարութիւն և Սկիւտարի Ս. Խաչ եկեղեցիներու հաշուոց քննութեամբ և վաւերացուց Իսկիւտարի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ հաշիւները։

ԼՈՅՍ ԼՐԱԳԻՐ

Աղգային, Բարոյական, Քաղաքական

Լոյսի 22րդ թիւը հրատարակուեցաւ սա բովանդակութեամբ.

Ազգային Պատրիարքական ընտրութիւն.—Ծաշու Աւետարան.—Յիսուսի մայրենի լեզուն.—Գաղութը.—Լոյսի տարեդարձը.—Անհաւատութիւն.—Ազգային լուրեր.—Ներքին լուրեր։

Տարեկան գին 40 ղուրուշ. հատը 40 փարա։

Դիմել Պալենց գրատուն, Զաքմաքճըլար յօգուշը. թիւ 20։

« ՄԱՍԻՍ » իր շնորհակալութիւնը կը փութայ յայտնել այն ընթերցողներուն և համակիրներուն որ իր վերաբերեալ շնորհաւորեցին։

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

Բժշկական և Առողջապահական Ժողովոյ անդամ կարգուեցաւ, միքրոպագնտական աշխատանոցին տնօրէնի օգնական հազարապետ Արիսթիտի պէյ։

Պետական խորհրդոյ Նախնական դատարանին հարցաքննիչ դատաւոր Մուսթաֆա էֆէնտիի սալիսէի աստիճան շնորհուեցաւ։

Կայսերական երրորդ բանակին հրաման տարի փոխանորդ Շիւքրի փաշայի, առաջին կարգի Մէճիտի, զինուորական Հինգերորդ կիսաբաժնին հրամանատար Մէհմէտ փաշայի, Առաջին կարգի Օսմանի, Պէրլինի օսմ. դեսպանատան Թարգման Պ. Պութմարի, չորրորդ կարգի Մէճիտի պատուանշան շնորհուեցաւ։

ՅՈՒՆԱՐԷՆ Անաթոլէ»» Աստէր լրագիրը օրինաց հակառակ ընթացքի մէջ գտնուած ըլլալով, զեկուցագիր ստացած է Տպագրական տեսչութենէն։

ՅՈՒՆԱՐԷՆ Նէա էֆիմէրիս» լրագիրը օրինաց հակառակ ընթացքի մէջ գտնուած ըլլալով, երեկուընէ սկսեալ անպայման կերպով դադարման դատապարտուած է։

Երեկ գիշեր Լէյլէյի րէզախրի ըլլալով բոլոր մզկիթները ու մինարէները լուսազարդուած էին։

Այս առթիւ բոլոր Նախարարներն ու բարձրաստիճան անձինք Եըլտըզի Կայսերական պալատն երթալով, իրենց շնորհաւորութիւններն ու հաւատարմական զգացումները մատուցին յատս գահոյից Նորին Վեհափառութեան։

ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԵԱՆ Նախարարութիւնը կայսերական իրատէի մը համաձայն, իրենց պատժոյն երկու երրորդն աւարտող բանտարկեալները արձակելու ձեռնարկած է Լէյլէի Ռէզայիպի առթիւ։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ Մինէաբոլիս դրահաւորը, երեք օր առաջ ճամբայ ելած է Մերսինէն դէպի Եաֆա ուղեւորելու համար։

ՍԱԱՏԷԹ լրագիրը «Ըր վիւ տ'Օրիան է» առնելով, երկար ջատագովական մը հրատարակած է, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր 1872ին, Հայ Հռոմէականաց խնդրոյն նըկատմամբ հրատարակած մէկ տետրակին առթիւ, որով Նորին Սրբազնութիւնը երկարօրէն խօսելով Թուրքիոյ մէջ տիրող կրօնական ազատութեան վրայ, գլխաւորապէս կը շեշտէ այն առանձնաշնորհմանց նկատմամբ, որով ամէն ժողովուրդի իրաւունք տրուած է անկախաբար ընտրել իրենց եկեղեցական պետերը։

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ դրամատունը մտադիր է, պանքային մէջ ապահով տեղ մը փօսթայի տուփերուն նման մասնաւոր տուփեր հաստատել, որպէս զի փափագողները վարձքի մը փոխարէն ըստ կամս գործածեն զանոնք, ուզած ատեննին դրամ կամ արժեքաւոր առարկաներ պահելով հօն ու առնելով։

Փոքրիկ գումարներու համար բանտարկուած անձանց ցուցակը խնդրուեցաւ Արդարութեան գործոց Նախարարութենէն, Լէյլէյի Րէզայիպի տօնին առթիւ Վեհ. Կայսեր կողմէ յատկապէս այդ կարգի անձանց պարտքերը հատուցանելու համար շնորհուած գումարներէն պարտքերնին վճարելու և զիրենք արձակելու համար։

ՆԵՐՔԻՆ գործոց Նախարարութիւնը ամէն կողմ ծանուցած է որ, բացի հիւանդութեան պարագայէն, ո և է պաշտօնեայ որ երեք տարի պաշտօնավարած չէ, իրաւունք չունի առժամեայ արձակուրդ խնդրելու։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ դեսպան Մավրոքորտաթօ Իշխան դեկտ 8ին (ը. ե.) Իզմիր հասնելով ընդունուեր է Յոյն գաղթականութեանց երեւելիներէն ու տեղւոյն Հելլենական Հիւպատոսին կողմէ, ապա կուսակալին այցելութեան երթալով երկար տեսակցութիւն մը ունեցեր է Ն. Վսեմութեան հետ.

Կենթադրուի որ դեսպանը պիտի ջանայ լուծում տալ, կառավարութեան և Հելլենական հիւպատոսարանին միջև առկախ մնացած խնդիրներու։

Ն. Վսեմութիւնը Աթէնք գտնուած միջոցին մասնաւոր ունկնդրութեան արժանացած է Վհ. Գէորգիոս թագաւորին կողմէ։

ՄՕՅՐԱՔԵԱՂԱՔՍ Ներմանեալ տարթերթերն ալ, դրօշմաթուղթի ենթարկել ձեռնարկուած է կըսեն Թուրք թերթերը։

ԿՐԷՏԷԻ բարենորոգումները իրագործելու պաշտօն ունեցող զինուորական կցորդներէ ոմանք, որ դեռ Մայրաքաղաքս կը գտնուէին, այս շաբթու ճամբայ ելած ըլլալով դէպ ի Կրէտէ, կը յուսացուի որ մօտ օրէն գործի ձեռնարկեն։

ՏԷՐՈՒԹԵԱՆ ելեւմտացոյցին մէջ հաւասարութիւն գոյացնելու համար, այս առթիւ կազմուած մասնախումբին որոշումները, որք վաւերացուած են բարձրագոյն Իրատէիւ, ի մօտոյ փորձադրութեան պիտի դրուին բոլոր պաշտօնատանց մէջ, ըստ հրահանգի Բ. Դրան։

ՆԱՀԱՆԳԱՑԻՆ քննիչներու կողմէ ներկայացուած տեղեկագրերը քննելու պաշտօն ունեցող մասնախումբը, կը շարունակէ իր նիստերը։

«ԻԳՏԱՄ», Ռուսական Նօվ լրագրէն առնելով կը ծանուցանէ թէ, բարենորոգումները փութաջանութեամբ առաջ կը տարուին, և թէ սուղ ժամանակի մէջ իրենց կատարելութեանը կը հասնին շնորհիւ Վհ. Սուլթանին։

ՀԱՐԻՒՐ ՀԱԶԱՐ ոսկւոյ փոխառութեան մը վրայ բանակցելու համար, Պրիւքսէլի պանքան իր պաշտօնեաներէն մէկը Կրէտէ ղրկած է։

«ԻԳՏԱՄ» Հռոմէն քաշուած հեռագրով մը յենլով կըսէ թէ, Իտալիոյ Նախարարապետ Ռուտինի մարքիզը իր բանախօսութեանը մէջ ըսած է որ, «արեւելքի անդորրութիւնը վրդովողներուն ընաւ չենք կընար օգնել»։

ԿՐԷՏԷԻ կուսակալը փութով պընդուեմբ առաջ կը տանի, կղզւոյն արկածելոց վնասը որոշելու պաշտօն ունեցող մասնաժողովներու կազմութիւնը։

ԵԼԵՒՄՏԱԿԱՆ քննիչները առջի օր Թըղթատարական վարչութեան անտուկները քննելով, օրինակելի վիճակի մէջ գտան գործողութիւնները։

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ Իրատէ մը կը հրամայէ ծախու առնել այն տունը որ հիմակ Դումգաբուի պահականոց է և փլցունելով նորէն պահականոց մը կառուցանել տեղը։

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ եւ հեռագրական հաղորդակցութեան դիւանին նախկին պետ Կորապետ էֆէնտիի, անպաշտօն վիճակի ամսական յատկացուեցաւ 1200 դահեկան։

ԱՅՍՕՐ (Ը Ե) ժամը երեքին տեղի կունենայ, Թագսիմի նորակառոյց Ֆրանսական հիւանդանոցին բացումը, ընդ նախագահութեամբ դեսպան Պ. Քամպոնի. Եկեղեցական արարողութիւնը պիտի կատարէ Պապական Նուիրակ Մոնսինեօր Պոնէթթի, Մայրաքաղաքս գտնուող բոլոր Ֆրանսացիները հրաւիրուած են ներկայ գտնուիլ այն արարողութեան։

ԱՌՋԻ ԳԻՇԵՐ երկրաշարժի թեթեւ ցընցում մը զգացուեցաւ Պրուսայի մէջ։

ԲԻՒԹԱՀԷԱՅԻ Լիւմբը Եպլիթ գիւղէրուն մէջ երեւան ելած քրոմի հանքի մը համար, արտօնութիւն խնդրած է Տիմիթրի Մելիքի էֆ։

ՌՈՒՍԻՈՅ դեսպան Պ. Նէլիտօֆ առջի օրը Բէգբոսպորէն ճամբայ ելած է դէպի Վիէննա ուրկէ Մայրաքաղաքս կուգայ։

ԱՆԳՂԻԱԿԱՆ դեսպան Սըր Ֆիլիբ Քըրրի հացկերոյթ մը տուաւ, որուն ներկայ էին Տիկին Նէլիտօֆ, Իտալական և Հոլանտական դեսպաններն իրենց Տիկիններով եայլն։

ՀԱԼԷՊԻ նահանգին մէքթուպճի Շէհապէտտին պէյ առջի օր իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

ՈՍՏԻԿԱՆՆԵՐՈՒ և ստորին զինուորներու պարտաւորութիւնները գծող օրէնքը, վաւերացուեցաւ կայս. Իրատէով։

ԿԱԼԿԱԹԱՅԷՆ եկած հեռագրեր, արմտիքի գիներուն թեթեւ անկում մը կրելը կը ծանուցանեն։

ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔԻՍ պելթիական նորահաստատ հիւպատոսութեան պաշտօնին կանչուած է Պ. Վօղօն, նախորդ ընդհ. հիւպատոս Մէքսիկայի, որ մօտ օրէն Մայրաքաղաքս կուգայ։

ԱՌՋԻ ԳԻՇԵՐ Ծիպալիի Ջաղացքներէն մէկուն մէջ հրդեհի սկզբնաւորութիւն մ'եղաւ, սակայն եղած ծիգերուն շնորհիւ անմիջապէս մարեցաւ։

ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ գործոց Նախարարութիւնը հրահանգ ղրկեց ամեն կողմ, որպէս զի ասկից վերջ ամեն դատարանի մէջ կանոնաւոր արձանագրութեան տումարներ գտնուին. ու բոլոր դատավճիռները, հրագրերը, որոշմնագրերը եւն. եւն. բոլոր դատարանական գործողութիւնները կանոնաւորաբար և օրը օրին արձանագրուին Թուահամարի կարգաւ։ Այս գործողութեան ընդհանրացման համար եռամսեայ պայմանաժամ տրուած է դատարաններուն իսկ եթէ այս պայմանաժամէն վերջ, զարձեալ անհոգութիւն ընողներ գտնուին, անոնք մեծ պատասխանատուութեան պիտի ենթարկուին Նախարարութեան կողմանէ։

Նոր մէթոտով բուժում

ԾՆՆԴԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ

ՏՕՔԹ. ԵՕՐԿԻՕՍ ԱՆՏՕՆԻԱՏԻՍ

Վիէննայի Վիէննայի Համալսարանէն

Բրօֆ. Նիւման (Neuman) Քաբօզի (Kaposi) ու Տիթէլի (dittel) հետ աշխատակցելով ազդու յանձնարարականներ ըստացած է.

ՀԻՄՆԱՊԷՍ ԿԸ ԲՈՒԺԷ ՄՈՐԹԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ ՈՒ ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԱԽՏԸ.

Տօքթ. Անտոնիատիս առանց հիւանդին ցաւ զգացնելու առանց պահեցողութեան ու ներքին դեղերու. իրեն յատուկ պարզ եղանակով մը կը բուժէ գաղղիական ախտն ու մորթի հիւանդութիւնը։

Ամէն օր կէս օրէն առաջ ժամը 8էն (Ը. Ե.) մինչեւ 10 և կէսօրէն վերջ ժամ. 2—5 հիւանդները կընդունի իր դարմանատունը Բերա անգղիական դեսպանատան մօտերը Սարգիս փողոց թիւ 20։

4—150

Գ. Տ. ԹԵՐՋԵԱՆՑ

Յանձնառու կալուածական գործոց

Գնում, վաճառում, վարձել եւ հոգաբարձութիւն կալուածական գործոց.

Գործողութիւնք փոխանցման կալուածոց, ժառանգական փոխանցում, վճարում կալուածական տուրք, կանոնաւորում կալուածագրոց, վերածումն միւլքի վագֆ կալուածոց եւ ամէն այս տեսակ գործողութիւնք։

Դրամանեակ յանձնառութեան ամէն տեսակ աշխատութեանց ճարտարապետական շինուածոց։

Ղալաթիա Մէյտանիկ խան թիւ 26։ 611 20—28

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, Նոյմ. 29/12 1896

Անուանկն. եւ Վճարեալ		Թուական	Անուանք Արժեթղթոց	Ընթացիկ Գիներ	
100		1881	Ծխ. Մէրի A } 1 %	———	
100			» » B	———	
100			» » C	———	
100			» » D գոցուած	21	26
400			բացուած	21	29
100			միջօրէ	———	
100			Րումէլի. գոցուած	97	50
ֆր. 500		1870	բացուած	97	50
			միջօրէ	97	50
Անվ.	Վճր.				
20	10	1890	Օսմանիէ 4 %	73	20
22	11	1869	Քրէտի ժէն. Թղ.	7	02
10	5	1872	Ծու. Թղ. տր Շ. է Վ.	3	04
140	140	1873	Լաւրիում	———	
500	300	1889	Անատոլուի (Բժն. 5 %)	——	
500	500		Երկաթուղիք (Պրծ.)	——	—
20	8	1882	Թրամուէյ (Բժն. 5 %)	7	27
500	500		(Պրծ.)	495	—
500	200	1883	Օսմ. Ռէժի	———	
1.40	1.40	1892	Օսմ. Մրկաբէթ 6 %	1	40
11	5 1/2	1893	Օսմ. Ապահովգն. Ընկ.	1	02
500	500	1882	Ջրի Ընկ. Տէրքոս	346	—
			Քարափներու բաժնեթղթոց գին	457	—

ՍԹԻԼԱՆՑ (Բրիմ) ԴԻ ՎՐԱՅ	Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 հատի	3	75
1 ամսուան համար	—	—
1 օրուան համար	1	50
Ռըբոր	—	—
Կանխիկ (Հէվալէսիզ)	—	—

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԳՐՈՑ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	25 —
Փարիզ »	Ֆր.	22	92 1/2
Վիէննա 8 օրուան	Ֆիոր.	10	87 1/2
Պերլին չէք	Մարք.	18	57 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 ղրշ.էն	110	00
20 Ֆրանքնոց	87	24
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	108	00
Քրիմից	51	10
Րուպլ Թղթադրամ	8	55
Մէճիտիյէ	108	10
Մանր արծաթ	——	—
Մէթալիք	——	—
ոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի Տէրքօս.	——	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 10 Դեկտեմբեր		
Քոնսոլիտ Օսմ. B Կնիք. Ֆր.	—	—
» » C » »	——	—
D (Բացուած »	—	—
D (Գոցուած »	19	12
Րումելիի Երկաթուղի »	98	75
Բրիոքիդէ »	418	—
Մաքսային Պարտաթուղթք »	454	—
Օսմանիյէ »	342	—
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	309	—
Պանք Օթոման (անուանկն.) »	525	—
Ռանթ Ֆրանսական 3 % »	103	17
» » 4 1/2 % »	105	10
» Իտալական »	—	—
Քրէտի Լիոնէ »	765	—
Քրէտի Ֆոնսիէ »	——	—
Քոնդուառ տ'էսքոնդ »	——	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ »	——	—
Եգիպտական Միացեալ »	528	—
Չէք Լոնտոնի վրայ »	25	245
ՎԻԷՆՆԱ 10 Դեկտեմբեր		
Րումելիի Երկաթուղի Ֆիօրին	48	80
Օսմ. Ռէժի »	152	50
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ ի տես	120	50
» Փարիզի »	——	—
ԼՈՆՏՈՆ 10 Դեկտեմբեր		
Քոնսոլիտ Օսմանեան A Ա. Ո.	65	25
» » B »	31	50
» » C »	—	—
D (Բացուած »	19	—
D (Գոցուած »	19	87
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4 % Երշխուրեալ.	——	—
» » 1894 3 1/2 % Եգպ. Հրկ.ով	——	—
Պանք Օթոման (վճարեալ) »	10	93
Ազմիրի Երկաթուղի »	12	—
Միացեալ Եգիպտական »	103	75
Առանձնաշնորհեալ » »	——	—
Անգլ. Քոնսոլիտէ »	111	62
Պուլկար. Փոխառ. »	—	—
» » Նոր 6 % »	84	50
Ռանթ Հելլենական 5 % 1881 »	28	75
» » 5 % 1884 »	28	75
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս	25	385
ՊԵՐԼԻՆ 10 Դեկտեմբեր		
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք	—	—
Րումելիի Երկաթուղի »	98	50
Անատոլուի Երկթղ. 1/4 Պրթղթ. »	84	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	20	195
» Փարիզի » 3 ամիս	——	—
[illegible]	——	—

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ

ՏԱՐԵՑՈՅՑ 1897

ՉՈՐՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

Հրատարակուեցաւ 1897 տարւոյ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏԱՐԵՑՈՅՑԸ, որ բաց ի բուն օրացոյցէն կը պարունակէ բարոյական առածներ, զուարճալիքներ, գիտական եւ վիճակագրական տեղեկութիւններ եւայլն. եւ ի մասնաւորի 1895-96 տարւոյ տարեցոյցի մէջ հրատարակուած Ա. Փանոսեան էֆ. ի «Օգնէնի Նամակին» պատասխանը։

Կեդրոնատեղին է Ն. ան Կ. Պէրպէրեան էֆ. ի տպարանը Եսկի Զապթիէ ճատտէսի թիւ 61. կը գտնուի նաեւ բոլոր հայ գրավաճառաց քով։

ԳԻՆ 6 ՂՐ.

Դերձակ վաճառական

ՓԷՇՏՄԱԼՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Պաղճէ-գաբու, Համիտիյէ Թիւրպէսիի ճիշդ դիմաց Թիւ 21

Ճաշակի տէր անձանց զնահատուած այս դերձակ-վաճառատունը, որ երկար ատենէ ի վեր հուչակ հանած է իր ծախած կերպասներուն ազնուութիւնովն ու կարած հագուստներուն վերջին ծայր ձեւաւորութիւնովը, հասարակութեան աւելի եւս օգտակար ըլլալու եւ իր յաճախորդներուն ամէն նորաձեւութեան համեմատ հագուստ կարենալ հագուեցնելու համար, Գաղիական եւ Անգղիական վաճառատուններուն հետ կնքած պայմանագրութիւններովը, թէ գոյնի եւ թէ գործուածքի մասին առաջին անգամ հրապարակ ելած նորաձեւ ապրանքներէն միշտ ճոխ հաւաքածոյ մը կը պատրաստէ։ Իր վաճառատան մէջ պաշտօնավարող դերձակներէն իւրաքանչիւրը մասնագէտ է իւր ճիւղին մէջ, որոց գլուխը կը գտնուի Պազար Միկիրէքի նախկին Մազատարը Մ. Պլաթ։

Ջերմապէս կը յանձնարարենք այս վաճառատունը, ճաշակի տէր անձանց։

558 32—48

ՇԻԻՊ

ԴՐԱՄԱՐԿՂ, ԴԱՆՋԻ ՍԵՆԵԱԿ, ՊՈՂՊԱՏԷ ՎԱՆԴԱԿՈՐՄ ՈՒ ԴՈՒՌ, ՊՈՂՊԱՏԷ ԿՐԿԻՆ ԴՈՒՌ, ՈՐՔ ԱՆԿԻԶԵԼԻ ԵՆ ԵՒ ԲՆԱՒ ՉԵՆ ԲԱՑՈՒԻՐ

Պողպատէ դրամարկղներ դրահապատ, որք կը դիմադրեն ամէն տեսակ գործիներու և հրդեհի։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել միակ գործակալ Պ. Պ. ՃՕՆ. Ր. ԹՕՄՍԸՆ ԵՒ ՈՐԴԻՈՑ, Թօմըըն խան Պոլիս։

9—24

ԳՈՐԾԱՐԱՆ
Ջանազան տեսակ լօքումի
ՍԱՐԳԻՍ ԱԼԱՄԵԱՆ
Էսկի-Զապթիյէի դիմացը Թիւ 57
ՊՈԼԻՍ

ԼԻՆԻՄԱՆ ԺԷՆՕ
40 ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

Ալ հալ կչկայ խարելու եւ փոխեցնելու.

Գործարանի մարքան

Ընդունուած է անասնարոյժերու եւ անասնարոյծերու կողմէ։

Այս դեղ անմիջապէս եւ անվրէպ կը դարմանէ ձիերուն կաղալը, ճմլուածքները, ոտքերու ղտռնալը, ցռուկի վէրքը, ծունգի ուռեցքները, սրունքներու անջատումը, ոտքի ուռեցքները ինչպէս նաեւ կը վանէ կարգ մը հիւանդութիւնները։ Գին վեց ֆրանք.

Վեցուկէս ֆր.ով ուզուած տեղը կը յանձնուի։

Կ. Պոլսոյ մէջ կը գտնուի Մէզիրի, Գասապեան, Բիւչիւքեան ու Քանզիւք եւ այլ մեծ դեղավաճառներու քով։　　356　20　52

ՆՈՐՈՒՂՆՑՈՑ
ՄԷՍԱԺԸՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
— —

Ուղղակի երթեւեկ ընդմէջ Լոնտոնի եւ Սեւ ծովու նաւահանգիստներուն (երթուդարձին հանդիպելով ի Հավր)։

Լոնտոնէ մեկնում ամեն կիրակի. Մարսիլիաէ մեկնում ամեն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ արաթ, սկսեալ ապրիլ 18էն, դէպ ի Պիրէոն, Իզմիր, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս, միւս շաբթուն, ապրիլ 25էն սկսեալ, դէպ ի Բաթաքօլօ, (փոփոխակի ալամաղա) Շիրա, Սէլանիկ, Քավալա, (փոփոխակի Տէտէ-Աղաճ), Տարտանէլ, Կ. Պոլիս։

Կ. Պոլսէ մեկնում դէպի Մարսիլիա, Հավր, Լոնտոն, ամեն հինգշաբթի, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ աբաթ, Տարտանէլէն, Տէտէաղաճէն (փոփոխակի Քավալա) Սելանիկէն, Շիրաէն, Քալամադաէն փոփոխակի Բաթաքօլօ) ապրիլ 24էն սկսեալ եւ միւս շաբթուն Տարտանէլէն, Իզմիրէն, Պիրէոնէն, ապրիլ 30էն սկսեալ։

Բաց աստի, ամեն տասնըհինգ օրը, ուրբաթ իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 23էն սկսեալ Սուրիոյ գծին շոգենաւը Կ. Պոլիս գալով անմիջապէս պիտի մեկնի դէպ ի Մարսիլիա միայն Իզմիր ու Պիրէոն հանդիպելով։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ

Ապրիլ 30էն սկսեալ, հինգշաբթի ամեն տասնըհինգ օրը Կ. Պոլսէ մեկնում դէպ Իզմիր, Հռոդոս (փոփոխակի Սամոս) Պէյրութ (ուր պիտի հանդիպի Եաֆա, Բոռ-Սայիտ, Աղեքսանդրիա, Մարսիլիա գացող սուրհանդակին) Լարնաքա, Սուրիական եզերք, նորէն Պէյրութ, Բօր-Սայիտ, Աղեքսանտրիա, Մարսիլիա։

ՕՏԵՍԱ-ՆՈՎՈՐՈՍԻՍՔԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ կիսամսեայ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիաէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում կիրակի իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 19էն սկսեալ։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ-ՊԱԹՈՒՄԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ տասնըհինգօրեայ՝ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիաէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում երկուշաբթի իրիկուան ժամը 4ին, դէպ ի Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն եւ Պաթում ապրիլ 27էն սկսեալ։　　425

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլէ, Պօրտոյէ, Մէյքէնզիւնէ եւ Սեւ Ծովէ միջեւ ...

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնօ
Րամսէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէբթիս	2400
Թէյպըր	3000	Օսայրիս	2250
Քեանօբուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասբրնի	1500
Մարիօթիս	2500	Կեւյէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ Ե ԸՆԿ
Ուկթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՍՈ Ե ԸՆԿ.
568　31. Ճէյմս Սդրիդ Լիվրբուլ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՑՆԱՆ Ե ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԻ ու Ընկ
Մարսիլիայի եւ Պոնաւի միջեւ

Ճանապարհորդներ
Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղիաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի եւ արագ ուղեւորութեան
Նաւողչէքի, ուղեւորութեան եւ այլ տեղեկութեանց համար
Դիմել առ ...
...
575　　...　Թիւ 10

ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՄԱՐՍՈՂՈՒԹԻՒՆ
ԳԻՆԻ
ԵՐԿ—ՄԱՐՍԻՉ
ՇԱՍԷՆ
ԲԷՊՍԻՆՈՎ եւ ԴԻԱՍԹԱԶՈՎ

Բէպսինն ու դիասթազը երկու բնական ու անհրաժեշտ գործիչներն են մարսողութեան։ ՇԱՍԷՆի ԳԻՆԻՆ, 1864 ին յոյժ նպաստաւոր տեղեկագիր մը ստացած է Փարիզի բժշկական ակադեմիաէն։ Այն ատենէն ի վեր, յոյժ կարեւոր տեղ մը բռնած է Ախտաբուժութեան մէջ, եւ ամեն օր կը յանձնարարուի բժշկէ,

Դժուարին կամ անկատար մարսողութեանց, ստամոքսացաւերու, դժուարահալութեան, ստամոքսատապերու, յամր ճարպաժութիւններու, փսխումներու, փորհարութեան, ախորժակի կորստեան, եւայլն.

Փարիզ, 6, Վիքթորիա ծառուղին եւ գլխաւոր դեղարաններ։

AYER'S
HAIR VIGOR
ԱՅԵՐԻ
ՀԷՅՐ ՎԻԿՕՐ

ՄԱԶԵՐԸ
Առատօրէն կաճեցնէ
եւ անոնց գոյնը կը վերահաստատէ

Թեփուկը կը բուժէ, գլխուն մորթը կակուղ, առողջ եւ թեփէ զերծ կը պահէ։

Տիկին մը կը գրէ. «Ուրիշներուն օգտին համար պարտաւոր եմ ըսել թէ վեց տարի առաջ մազերուս մեծ մասը թափած էր եւ մնացեալ փոքր մասն ալ ճերմկեր էր։ Այէրի Հէյր Վիկօրը քանի մը ամիս գործածելէ ետքը, մազերս սկսան բուսնիլ իրենց առջի գոյնովը։

ԱՅԷՐԻ ՀԷՅՐ ՎԻԿՕՐԸ

Կը գտնուի դեղագործներու եւ դեղավաճառաց քով։ Ընդհանուր մթերանոց Տր. Այէրի դեղերուն Պ. Էտմ. Քարուանայի անգլիական վաճառատունը, 95 եւ 97, Եիւքսէք Գալտըրըմ, Վօյվօտայի պահականոցին մօտ։　　603

L'ANCRE　　ԼԱՆՔՐԸ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՄԲԱՒՈՐ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ԱՒԵԼԻ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾԸ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ	1871 ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 93 ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԳՈՒՄԱՐ
133 ՄԻԼԻՈՆԷՆ ԱՒԵԼԻ	206 ՄԻԼԻՈՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պ. Պ. Կոմս Էտմոն Ձիշի, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական, նախագահ
» Ռօտոլֆ Հոեոս, փոխ-նախագահ
» Ժօզէֆ Հոեոս, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական
» Քօյօման Նարօ » » » »
» Անթուան Բրօբէշ տ'Օսթէն
Թէոտոր Բանցէն
Ժան տը Վէնինկ-Ինկէնհայմ

Կառավարական Քոմիսէր
Պ. ԺԱՆ ՄՈՒՔ, կայս. արք. խորհրդական

Ընդհանուր Գործակալ, Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Սարաֆօղլու, ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՏԻ
Գլխ. Գործակալ, ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ Կ. Պոլիս, Գօճամանօղլու խան Թիւ 7,
563

ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՂԱԼԱԹԻԱ, ԵԻՒՔՍԷՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄ ԳԷՈՐԳ ՊԷՅ ԽԱՆ ԹԻՒ 1, 2, 3

Ասոնց զմելիները Անգլիոյ Շէֆիլտ քաղաքին Ճօնն Նօվիլ եւ Որդիք գործարանին մէջ կը պատրաստուին եւ հետեւեալ մենաշնորհեալ մարքան կը կրեն։ Ոմանք այդ զմելիներու կեղծը կը շինեն եւ անգլիական տառերը չճանչցողներ զայնս կը գնեն, որով նոյն գործարանին արժէքաւոր զմելիներուն վարկը կը կորսնցնէ։

Ճօնն Նօվիլ եւ որդւոց գործարանին արտադրութիւնք այս մասնաւոր մարքան կը կրեն։ Կեղծերէն զգուշանալու համար պէտք է ուշադրութիւն ընել զմելիներու, ածիլիներու, կտրոցներու եւ մկրատներու վրայ գծուած մարքային ու անգլիական տառերուն։

Այս գործարան 1700 տարւոյն ապրիլ 26 ին հաստատուած է։

Սիտնէյ Նօվիլ եւ ընկերութեան ներկայացուցիչն է դրամարկղներու ամենէն մեծ Միլնէր գործարանին։

Այդ դրամարկղներ ամեն կերպով կը դիմանան հրդեհի եւ գողերու դէմ։ Փափաքողներու ցոյց պիտի տրուին վկայականներ, որք կը հաստատեն Միլնէրի դրամարկղներու տոկունութիւնը։

Սիտնէյ, Նօվիլ եւ ընկերութեան անգլիական վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ լաւ տեսակէ դգալներ, պատառաքաղներ, դանակներ ու սեղանի զանազան սպասներ ինչպէս նաեւ առձան բլաքէ դգալներ, պատառաքաղներ եւ այլն. նոյնպէս ջաղացքի փոկեր ու մուրճեր, սեղանի յատուկ լամպարներ, սրահներու մէջ կախուելու լամպարներ, ցամաքային ու նաւային զինուորականաց յատուկ կոճակներ, բոլորտի մեքենաներ եւ այլն։

Հեռաւոր տեղերէ եկած յանձնարարութիւնք կը կատարուին կանոնաւոր կերպով եւ շուտ։
564

ԱԶԴ

ՅԱԿՈԲ ԷՖ. ՍՈՒՔԻԱՍԵԱՆ կը ծանուցանէ յարգոյ հասարակութեան թէ իւր Խավեար խանի մէջ ունեցած գինիի Տէբօն այս անգամ փոխադրուած է Կալաթա Ձիւլֆարի փողոց Եուսուֆ Իզզէտտին խանի ներքեւ թիւ 2 մթերանոցն։

Ցիշեալը արժանացած է Օսմանեան Իփթիխարի և Ջիբրալթարի ու Պուլկարիոյ առաջին արծաթ Միտայներու։ Նոյն մթերանոցին մէջ կը ծախուին իւր շինած Բարթալի տեսակ տեսակ գինիներ ևգանի. մանաւանդ հիւանդաց համար հին գինիներ, գնահատուած երեւելի բժշկաց կողմէ, տակառով, քաշով և շիշով։ Նոյնպէս բաղաքը խաղողէ եկած Մաստիքա և Բարթալի ճիպրէի Տիւզ օղի, որ փափկաճաշակաց կողմէ արդէն գնահատուած են։
556　　40—50

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Ուղղակի եւ արագ երթեւեկ Լիվրբուլ եւ Արեւելից միջեւ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնօ
Ումպրիա	7718	Գոթնիա	4531
Էդրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սէրվիա	7391	Մարաթոն	2403
Աւրանիա	7268	Ալգաս	2393
Բաւոնիա	5587	Սարակոսա	2166
Սէֆալոնիա	5517	Թարիֆա	2246
Կալլիա	4809	Բալմիրա	2144
Սիթիա	4557	Թրինիտատ	1899
Ալէբբօ	2143	Մորօգգօ	1855
Քէտար	1876	Քամբանիա	12950
Շէրպուրկ	1614	Լուքանիա	12950
Գազալոնիա	4845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՈԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Ալիքսիատիս խան, Թիւ 401
Ղալաթիա　　571

ՄԵՔԵՆԱԿԱՆ ՅԱՌԱՋԴԻՄՈՒԹԻՒՆ
ՔՈՆԵԱՔԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
Ի ՊԻՐԷՈՆ
ԱՄԲԵԼԻՈՍ (ԱՅԳԻ)
Ս. Ի. ԵՒ Ա. ՄԷԹԱՔՍԱ

ԱՆԱՐԱՏ ԳԻՆԻԷ ԳԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ՀՌՉԱԿ ՍՏԱՑԱԾ

Մեծ արուեստահանդէսներէն 26 մեծ մրցանակներով 1893ին, 1894ին, 1895ին և 1896ին վարձատրուած քոնեաք

Պէրլին, Ժընէվ, Ամսթէրտամ և Գանիրէէն ոսկեով մեծ մրցանակ, Պուքրէշ, Մօնաքօ, Պրիւքսէլ, Բրէմ, Բարիզ, Ս. Սթէֆանօ և Լոնտոնէն առաջնակարգ վկայական

Անվէրս, Վիէննա, Բրակա, Շթութկարտ, Շիքակօ, Պէրլին, Ամսթէրտամ, Բրէմ, Ս. Սթէֆանօ ու Գահիրէէն ոսկի մետալներ, Պօրտօէն 2 արծաթ մետալներ
— — —

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԱՐՔՈՒՆԵԱՑ

Հելլենական կառավարութենէն Ս. Փրկչի արծաթ խաչով, Պարսկական կառավարութենէն Առիւծի եւ Արեգական պատուանշաններով, Վենէզուէլլայէն յատուկ պատուանշանով, Պրիւքսէլի միջազգային առողջապահական քոնկրէէն, Փարիզի Ակադեմիի երկրագործական ճիւղէն, եւ Մարսիլիոյ քաղաքապետութենէն առաջնակարգ տիպլոմով վարձատրուած։

ՏՆՕՐԷՆ Պ. ՍՊԻՐԻՏՕՆ ՄԷԹԱՔՍԱ

Հայթայթիչ Նոցին Վեհափառութեանց Թագաւորացն Յունաստանի եւ Սերպիոյ եւ Ն. Արքայական Բարձր զահաժառանգ իշխանին Յունաստանի։

Վաւերացուած Թուրքիոյ, Եւրոպիոյ Յունաստանի եւ Եգիպտոսի բժիշկներէն եւ քիմիագէտներէն «Ծէշտինեանտ ժան» քիմիագէտ ի Փարիզ, Վօն Համմէլ Րօս եւ Հարման իւզն մեծ քիմիագէտ յԱմսթէրտամ, Տքթ. Ռուսէֆ (Պուլկարիա), Տքթ. Սթրամի եւ Պէրնարտ Պուքրէշ։

Բիէր Արէրի, Սինկրօս եւ Զամպարօ բաշա Կ. Պոլիս, Քօմանօս փաշա եւ Տք. Զանհազօլա Եգիպտոս Տքթ. Օրֆանիտի, Աֆէնթուլի, Գարամաչա, Համի Միհալի, Քօնսօլա, Զիննի կալվանի, Մակիս Բրօֆէսօրք հելլենական համալսարանին Աթէնքի

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
1,000,000 քիլոկրամ քոնեաք

ՄԻՇՏ ՊԱՏՐԱՍՏ Է ՊԱՀԵՍՏԻ
15 մթերանոցներու մէջ 420 մեծ տակառներով 800,000 քիլոկրամ

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՐՏԱԾՈՒԹԻՒՆՔ
35000 սնտուկ եւ 1000 տակառ քոնեաք, որոց ճշդութիւնս վաւերացուած է քաղաքապետական տոմարներով

Պ. Պ. Ս. Ի. ԵՒ Ա. ՄԷԹԱՔՍԱ
100,000 ֆրանք կը խոստանան այն անձին որ ապացուցանէ թէ Մէթաքսա քոնեաքը իր մէջ վնասակար նիւթեր կը պարունակէ

Ընդհ. Թուրքիոյ համար միակ ներկայացուցիչ
ԹՐԻԱՆՏԱՖԻԼՕՓՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ
42 ԿԱԼԱԹԱ ՄՈՄՀԱՆԷ ԹԻՒ 42

Պիտի պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մասնաւոր բրնձափ ի
La VELOUTINE
պատրաստուած ՊԻՍՄՈՒԹՈՎ ձեռամբ
CH^les FAY, Parfumeur
PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

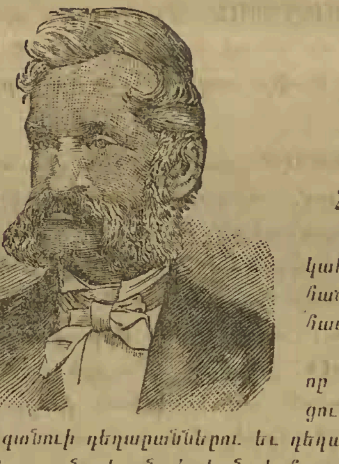

ԱՅԷՐԻ
Չէրի բէքթօրալ
ԱՆՉՈՒԻԳԱՃԱՆ
Ճուզով բուժելու համար
Հարբուխը, հազը, էնֆլիւէնզան եւ կոկորդի ցաւերը

Ամենէն սաստիկ հազը կը բուժէ, բորբոքած թաղանթը կը կակուղցնէ եւ հանդարտ քուն մը կու տայ։ Կեղծմաշկի, կապոյտ հազի, կոկորդի ցաւերու եւ բոլոր այն թոքային հիւանդութեանց համար, որոց ենթակայ են երիտասարդները, ամենէն ազդու դեղն է

ԱՅԷՐԻ ՉԷՐԻ ԲԷՔԹՕՐԱԼԸ

որ մեծագոյն վարձատրութեանց արժանացած է աշխարհի մեծ ցուցահանդէսներուն մէջ։

Կը գտնուի դեղարաններու եւ դեղավաճառաց քով։ Ընդհանուր մթերանոց Տր. Այէրի դեղերուն Պ. Էտմ. Քարուանայի անգլիական վաճառատունը, 95 եւ 97, Եիւքսէք Գալտըրըմ, Վօյվօտայի պահականոցին մօտ։　　604

ԼՍԿԻ—ՇԷՀԻՐ ԳՕՆԵԱ ԳԻԾ

ԵՐԹ — ԿԱՅԱՐԱՆ		Կառք. թ. 222 Խառն Առտու ժ.	վ.	ԴԱՐՁ — ԿԱՅԱՐԱՆ		Կառք. թ. 22 Խառն. Իրկն ժ.	վ.
Էսկի-Շէհրէ	մեկն.	11	30	Գօնեա	մեկն.	12	—
Կէօքճէ քըօյք	»	12	8	Բունար-Պաշը	»	12	51
Սապօնճը բընար	»	12	55	Մէյտան	»	1	56
Ալահանտ	»	1	47	Սէրայ-Էնի	»	2	35
Չըքուրլէր	»	2	23	Գարըն-Խանը	»	3	25
Տէօնէր	»	3	29	Ըլկըն	»	4	24
Իհսանիյէ	»	3	53	Ջավուշճը քէօյ	»	5	—
Համամ	»	4	16	Ազարի քէօյ	»	5	46
Ղազըլ կէօլ համամը	»	4	26	Աք շէհր	»	6	28
Աֆիոն Գարա Հիսար	»	5	15	Եասըեան	»	6	54
Պէօյիւք Չօպանլար	»	5	47	Իսհագլու	»	7	26
Չայ	»	6	33	Չայ	»	8	12
Իսհագլու	»	7	21	Պէօյիւք Չօպանլար	»	8	54
Եասըեան	»	7	49	Աֆիոն Գարա Հիսար	»	9	49
Աք շէհր	»	8	20	Ղազըլ կէօլ համամը	»	10	15
Ազարի քէօյ	»	8	58	Համամ	»	10	25
Ջավուշճը քէօյ	»	9	51	Իհսանիյէ	»	10	50
Ըլկըն	»	10	31	Տէօնէր	»	11	32
Գարըն-Խանը	»	11	25	Չըքուրլէր	»	12	18
Սէրայ-Էնի	»	12	19	Ալահանտ	»	1	5
Մէյտան	»	12	55	Սապօնճը բընարը	»	2	1
Բունար-Պաշը	»	2	4	Կէօքճէ քըօյք	»	2	38
Գօնեա	ժամն.	2	50	Էսկի-Շէհր	ժամն.	3	15
		Իրկն.				Իրկն.	